

I Forbindelse med Besvarelsen af de ovenfor behandlede Spørgsmaal skal jeg tillade mig at fremkomme med nogle yderligere Bemærkninger om denne Sag.

Spørgsmaalet, om hvorvidt det er rigtigst for vort Bedkommende at bygge de ny Skibe paa Orlogsværftet eller paa private Værfter i Indlandet eller Udlandet, har foruden den økonomiske Side ogsaa andre, der ere af lige saa stor Betydning, nemlig Flaadens Krigsberedskab og Orlogsværftets regelmæssige Drift.

Naar Skibene bygges paa Orlogsværftet, uddannes der paa dette en Stab af Teknikere og Haandværkere, som have et grundigt Kendskab til Skibene og kunne udføre Reparationerne ved dem hurtigt og billigt, hvad der i Krigstid vil kunne være af den største Betydning. Orlogsværftet har i øvrigt haft Lejlighed til at vise, at det kan præstere hurtigt Reparationsarbejde som f. Eks. i 1893, da Krydseren „Balkhyren“ indkom med et stærkt havareret Kor; den blev doftet og Staden repareret paa 3 Dage.

Derksom Værftet ikke selv bygger Skibene, vil det kun besidde saa ringe et Antal Skibbyggere, at større Reparationer, der skulle udføres hurtigt, maa henvises til et privat Værft. Paa dette Værft habes ikke det Kendskab til Skibet, som Orlogsværftet vilde besidde, og Reparationen bliver derved let omstændeligere end nødvendigt. Ligeledes vil Reparationen utvivlsomt blive dyrere end paa Orlogsværftet, og man vil være afhængig af Forholdene paa det private Værft, medens man er Herre over dem paa Orlogsværftet.

Af disse Narfager vil det være lettere og billigere at holde Flaaden i krigsberedt Stand under alle Forhold, naar Nybygningerne foretages paa Orlogsværftet, end naar de henlægges til private Værfter.

Med Hensyn til Orlogsværftets regelmæssige Drift skal det bemærkes, at Vedligeholdelsesarbejderne ved Skibene ikke fordele sig jævnt over hele Aaret, men ere langt mere omfattende paa nogle Tider end paa andre. Dette skyldes for Størstedelen, at de aarlige Udrustninger og Oplægninger foregaa omtrent samtidig for de fleste Skibes Bedkommende. Om Foraaret ved Skibenes Udrustning er der Brug for en meget stor Arbejdsstyrke og ligeledes om Efteraaret, naar de komme hjem, men i Sommerens Løb, medens Skibene ere til Sø, habes kun ringe Brug for Folk ved Flaadens Vedligeholdelse. Dette vil ses af vedlagte Bilag Nr. 8 og Nr. 9. Paa Bilag Nr. 8 er angivet for Finansaaret 1893—94 og de 10 første Maaneder af indværende Finansaar, hvor meget Arbejds løn der hver Maaned er medgaaet til Skibenes Udrustning og Oplægning. Bilag Nr. 9 indeholder samme Oplysning, men den er her nedlagt i Kurve, hvad der letter Oversigten. Af denne Kurve i Bilag Nr. 9 fremgaar det tydeligt, at der i Maanederne fra Oktober til April og da navnlig i Oktober og November kræves en meget stor Arbejdsstyrke ved Udrustnings- eller Oplægningsarbejder, medens der i Sommermaanederne kun beskæftiges en ringe Styrke ved disse Arbejder.

Saafernt Værftet nu kun havde den Arbejdsstyrke, som i Løbet af hele Aaret udfordres til Reparationsarbejderne, vilde det være ganske umuligt at staffe den store Styrke i den Tid, det kræves, eller beskæftige Folkene i den slappe Tid, og paa den Maade vilde de aarlige Udrustninger og Oplægninger, som de nu udføres, ikke kunne præstere, og navnlig kunde de til første Linie hørende Skibe ikke hurtig gøres krigsberedte efter Tøgt. Saaledes som Forholdene nu ere, kan man let klare sig, fordi Værftet selv bygger de ny Skibe, idet man tager Folkene fra det ny Arbejde til Udrustnings- og Oplægningsarbejderne i den travle Tid og sætter dem tilbage til Nybygningssarbejderne i den Tid, der kun er saa Vedligeholdelsesarbejder.

Dette Forhold, der er til saa stor Gavn for Værftets regelmæssige Drift, er selvfølgelig til nogen Skade for Økonomien ved Nybygningen, der lider ved, at Folkene tages fra og sættes til Arbejdet, alt efter som det passer for at regulere paa Reparationsarbejderne. Alligevel tør man dog udtaale, efter hvad der tidligere her er fremsat, at man næppe opnaar at faa billigere Skibe ved at lade dem bygge paa privat Værft, og der er saaledes meget, som taler for at beholde Nybygningen paa Orlogsværftet.